

Taiteen perusopetuksen tapaamiset 2022

Helsinki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteiset avustusperiaatteet (14.12.2021)

Kulttuurin ja vapaa-ajan avustuksilla rakennetaan demokraattista ja elinvoimaista kaupunkia. Avustukset edistävät helsinkiläisten hyvinvointia ja terveyttä. Avustuksin edistetään YK:n Agenda 2030 tavoitteita.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuksilla:

- Vahvistetaan kansalaisyhteiskuntaa
- Vahvistetaan helsinkiläisten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta
- Tuetaan monipuolista kulttuurin ja vapaa-ajan tarjontaa
- Parannetaan helsinkiläisten mahdollisuuksia merkitykselliseen elämään
- Edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurillisesti kestäväää toimintaa.

Avustuslajit ovat 1.6.2022 alkaen

Avustuslajit ovat jatkossa

- taide- ja kulttuuriavustukset, joita ovat a) toiminta-avustukset ja b) projektiavustukset
- taiteen perusopetuksen avustukset
- kehittämisavustukset
- kulttuurin laitosavustukset

Nelivuotiskaudella 2023-2026 toiminta-avustuksia voidaan myöntää monivuotisina helsinkiläisille rekisteröityneille esittävän taiteen ja musiikin valtionosuusjärjestelmän piirissä oleville taide- ja kulttuuriyhteisöille.

Taide- ja kulttuuripalkinnot ovat jatkossakin Helsingin kulttuuripalkinto, Helsingin kulttuuriteko sekä Helsingin vuoden taiteilija –palkinnot.

Erillishauista ja niitä koskevista ehdoista ja arviointiperusteista päätetään erikseen hakukohtaisesti.

Taiteen perusopetuksen avustukset

- Oppilaitoksille, joilla on hyväksytty opetussuunnitelma, ja jotka Helsingin kaupunki on hyväksynyt taiteen perusopetuksen toimijoiksi.
- Koko vuoden Helsingissä järjestettävään taiteen perusopetustoimintaan.
- Avustusta haetaan erikseen ilmoitettavien hakuaikojen mukaisesti seuraavalle vuodelle.
- Taiteen perusopetuksen avustuksia ei myönnetä monivuotisina.
- Taiteen perusopetuksen avustuksia on mahdollista hakea kerran vuodessa seuraavalle vuodelle. Hakemukset vuoden 2023 toimintaan tulee toimittaa **torstaina 29.9.2022 klo 16** mennessä ja ne käsitellään kulttuuri- ja kirjastojaoston kokouksessa marraskuussa 2022.

Taiteen perusopetuksen kehittämisavustus vuosille 2023-2025

- Taiteen perusopetuksen kehittämishankkeille myönnetään avustuksia 1-3 vuotisina vuosille 2023–25. Hakuun varataan 300 000 euron vuosittainen määräraha. Hankehaku suunnataan helsinkiläisille taiteen perusopetuksen valtiosuusjärjestelmän ulkopuolisille toimijoille.
- Kehittämisavustusten tavoitteena on
  - vahvistaa taiteen perusopetuksen alueellista saatavuutta sekä taiteenalojen monipuolista tarjontaa
  - mahdollistaa uudenlaisten toimintamallien kokeilua ja juurruttamista sekä eri toimijoiden välistä yhteistyötä.
  - Kehittämisavustusten piirissä olevien toimijoiden avustus vahvistetaan hakemuksesta aina kerran vuodessa seuraavalle vuodelle. Haku avataan kesäkuussa 2022 ja haku päättyy **torstaina 29.9.2022 klo 16**.
- Lisätietoa: <https://www.hel.fi/kulttuurin-ja-vapaa-ajan-toimiala/fi/avustukset/kulttuurin-avustukset/taiteen-perusopetuksen-avustus>

Lakisääteinen kunnallinen tehtävä

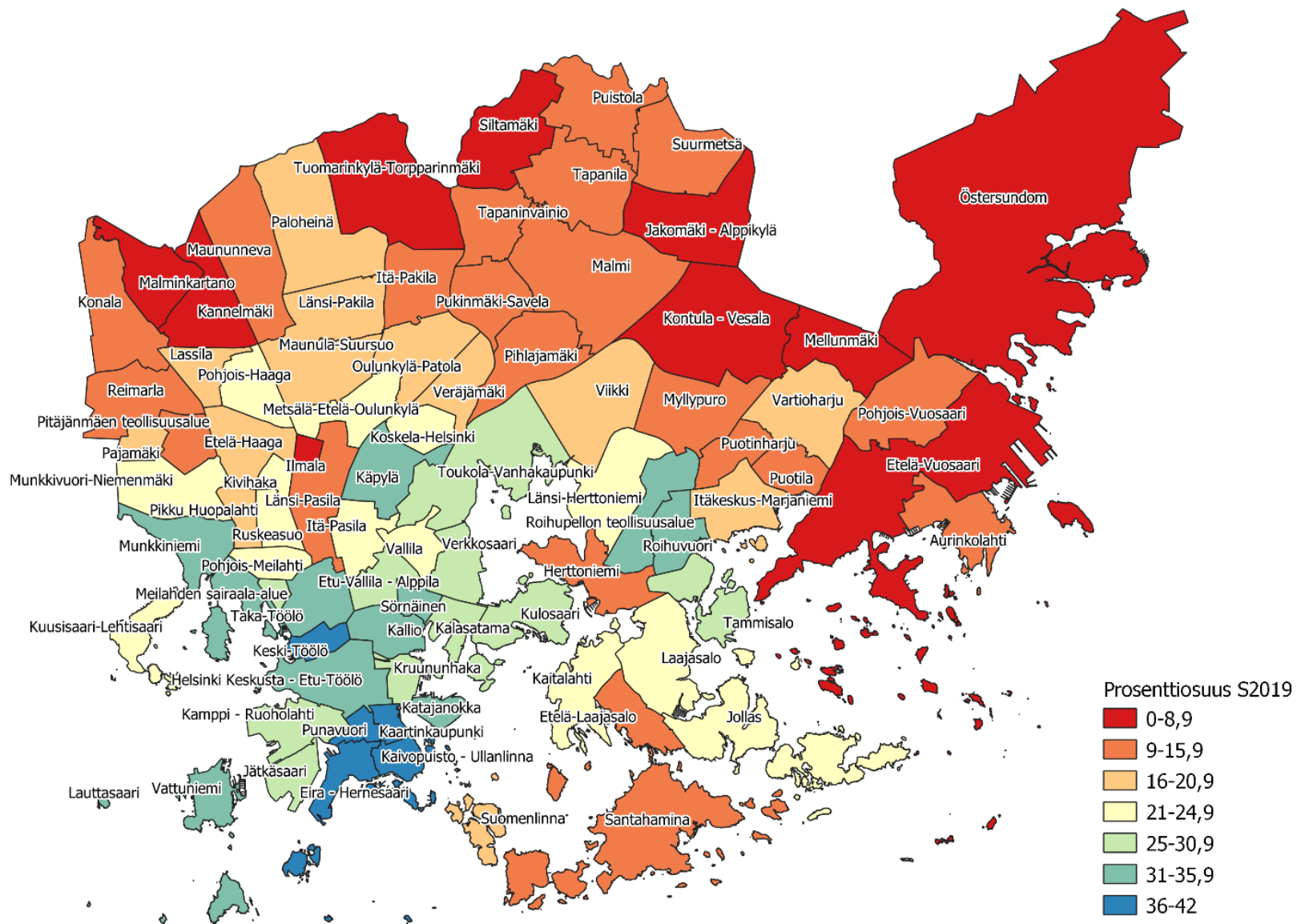
- TPO on kouluopetuksen ulkopuolista, pitkäjänteistä ja tasolta toiselle etenevää eri taidelajien opetusta, jota annetaan paikallisissa taidekouluissa.
- TPO pohjautuu lakiin 633/1998 ja vastaavaan asetukseen 813/1998 taiteen perusopetuksesta.
- Antaa valmiuksia ilmaista itseään ja hakeutua taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen (laki).
- Opetushallitus on vahvistanut vuonna 2017 opetussuunnitelmien perusteet yhdeksälle taiteenlajille. Nämä ovat arkkitehtuuri, kuvataide, käsityötaide, mediataiteet, musiikki, sanataide, sirkus, tanssi ja teatteritaide - Helsingissä tarjontaa kaikista näistä.
- Helsingissä toimivat tpo-oppilaitokset saavat n. 10 milj. VOS-rahaa. Helsingin oma avustus TPO-oppilaitoksille on n. 5 milj. Helsinki ei tuota eikä tilaa mutta tukee ja kehittää TPO-toimintaa yhdessä kentän kanssa.

TPO on yksi osa lasten ja nuorten taideharrastusten kokonaisuutta

Selvitys syksyllä 2021/ Harri Inkinen

- Taiteen perusopetukseen osallistui Helsingissä syksyllä 2019 noin 18 370 lasta ja nuorta eli noin 18 % ikäluokasta (3-19-vuotiaat). Keväällä 2020 n. 19 600 oppilasta, mutta korona on vähentänyt oppilasmääriä.
- Kaikkiaan syksyllä 2019 varhaiskasvatuksen piirissä oli 30,8 %, laajan oppimäärän perusopinnoissa 44,1 %, laajan syventävissä 5,9% ja yleisessä oppimäärässä 18,7 %.
- Taiteen perusopetusta annettiin lukuvuonna 2019-2020 yhteensä yli 220 pää- ja sivutoimipisteessä. Näistä päätoimipisteitä oli yli 40.
- Syyslukukautena 2019 eniten oppilaita osallistui musiikin (58,3%), tanssin (31,8%) ja kuvataiteen (6,5%) opetukseen.
- Vähiten osallistuttiin mediataiteisiin (0,03%) ja käsityötaiteeseen (0,5%) syksyllä 2019.
- Lapsen tai nuoren aloittaessa jonkin taideaineen harrastamisen, useasti lähipalvelumalli eli valitaan lähinnä kotia oleva taideoppilaitos. Tosin se ei aina ole mahdollista, ja pääkaupunkiseudulla hakeudutaan oppilaiksi myös kuntarajojen yli.

Taiteen perusopetukseen osallistuneet 3-19-vuotiaat prosentuaalisesti per postinumeroalue, syksy 2019

TPO-selvityksen ydinviestit

Edellä nähdyssä kartassa on tutkimuksen ydinviesti: Helsingin Itä-, Koillis- ja reuna-alueilla taiteen perusopetukseen osallistuvien lasten määrä ja osuus ikäluokasta ovat alhaisimmat.

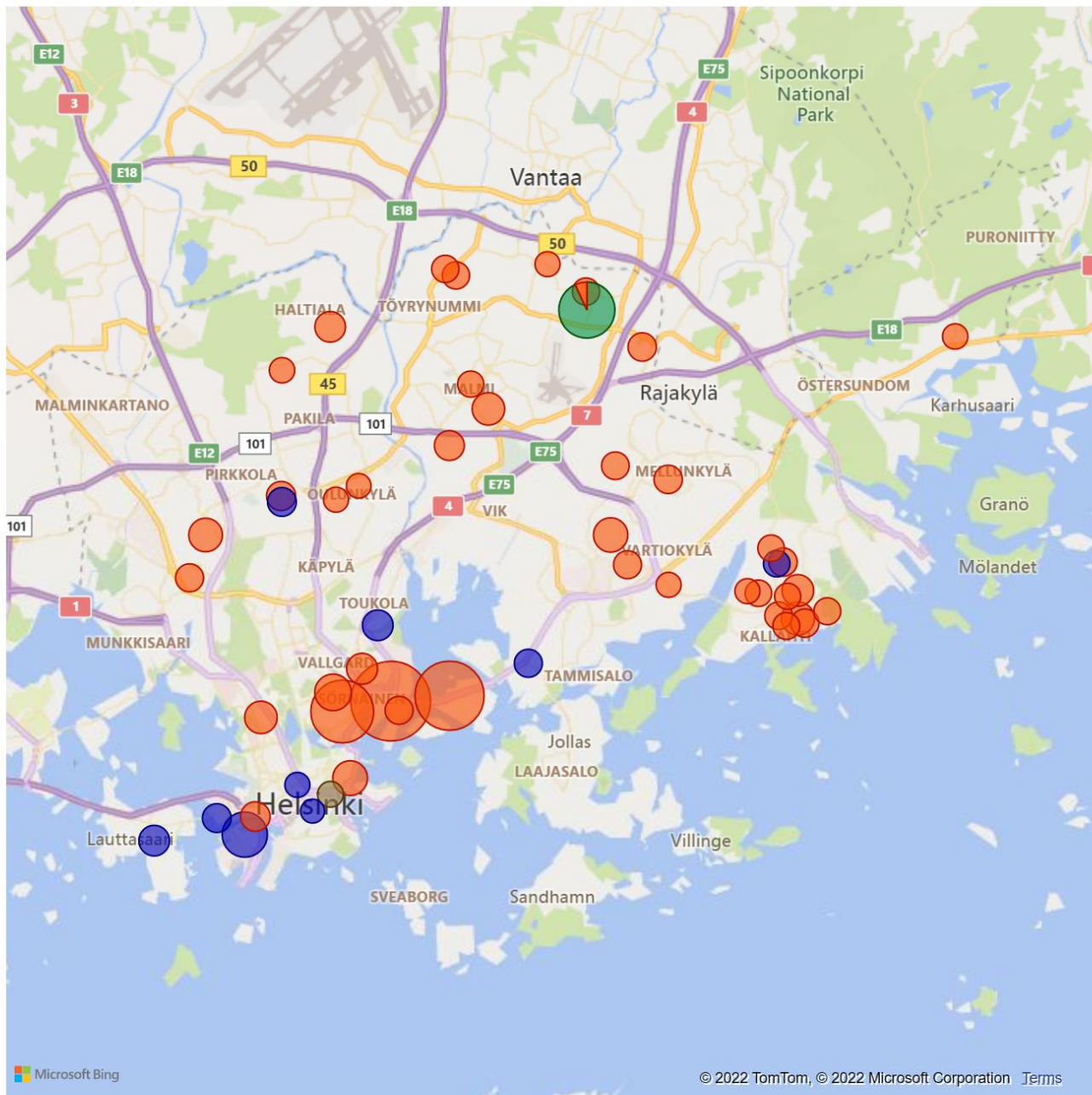
- Jakomäessä osuus TPO:n osallistuvista lapsista ja nuorista oli runsas 4% vertailuluvun keskusta-alueilla ollessa kymmenkertainen, yli 40 % ikäluokasta.
- Korkean osallistumisprosentin alueet sijoittuvat kantakaupunkiin sekä Länsi- ja Lounais-Helsinkiin. Sieltä kohti Pohjois- ja Itä-Helsinkiä edetessä taiteen perusopetukseen osallistuminen asteittain vähenee. Haasteena onkin, miten nämä pd-alueen lapset/ perheet saadaan osallistumaan mukaan kattavammin.
- Verrattuna moniin muihin eurooppalaisiin kaupunkeihin segregatio ei ole Helsingissä vielä kovin suurta. Mutta kaupunginosakohtaiset osallisuuden erot ovat nähtävissä selvästi myös taiteen perusopetuksessa.
- Kehitys on samansuuntaista kuin vuosina 2008 ja 2014 - eriarvoistumiskehitys näkyy taiteen perusopetuksessakin.

Kehitysprojektien kerhot 2019-22

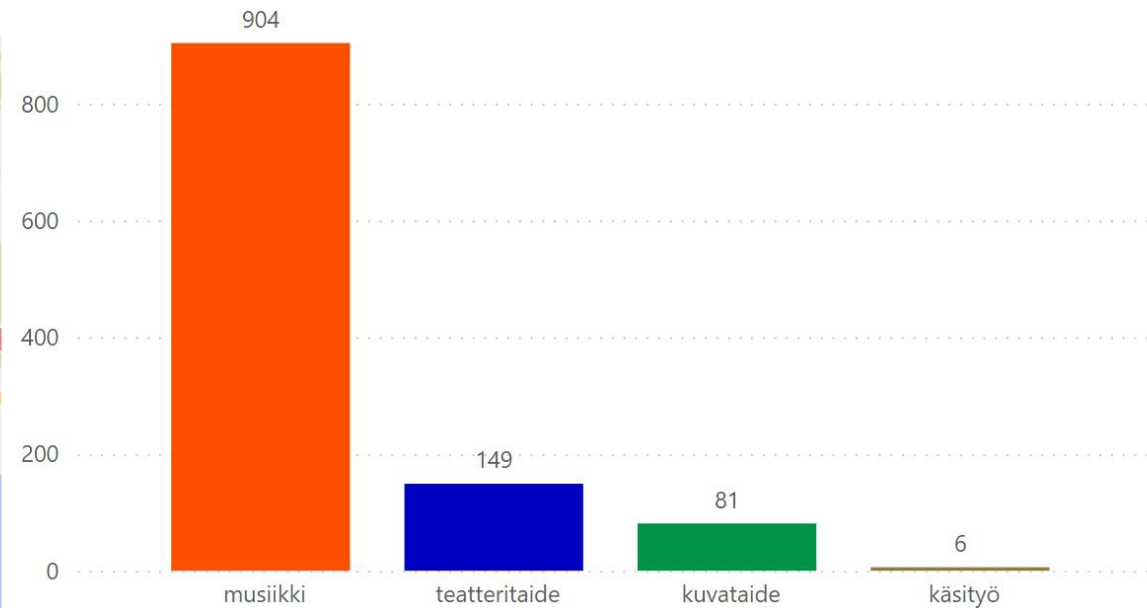
- TPO-kehitysprojektien kautta yli 1000 uutta lasta ja nuorta ovat päässeet harrastamaan etenkin musiikkia, mutta myös teatteria ja sanataidetta matalan kynnyksen, edullisten tai ilmaisten kerhojen kautta.
- Toimintaa on ollut noin 60 kerhossa ympäri Helsinkiä, mutta erityisesti harrastusten katvealueilla idässä, koillisessa ja pohjoisessa.
- Suuri osa lapsista, joissakin ryhmissä jopa puolet, ovat olleet uusisuomalaisia, ilman aikaisempaa harrastuskokemusta. Sekä lapset että vanhemmat ovat olleet kiitollisia tästä mahdollisuudesta.
- Kerhojen rahoitus on määräaikainen ja loppuu 2022.

Osanottajien määrä

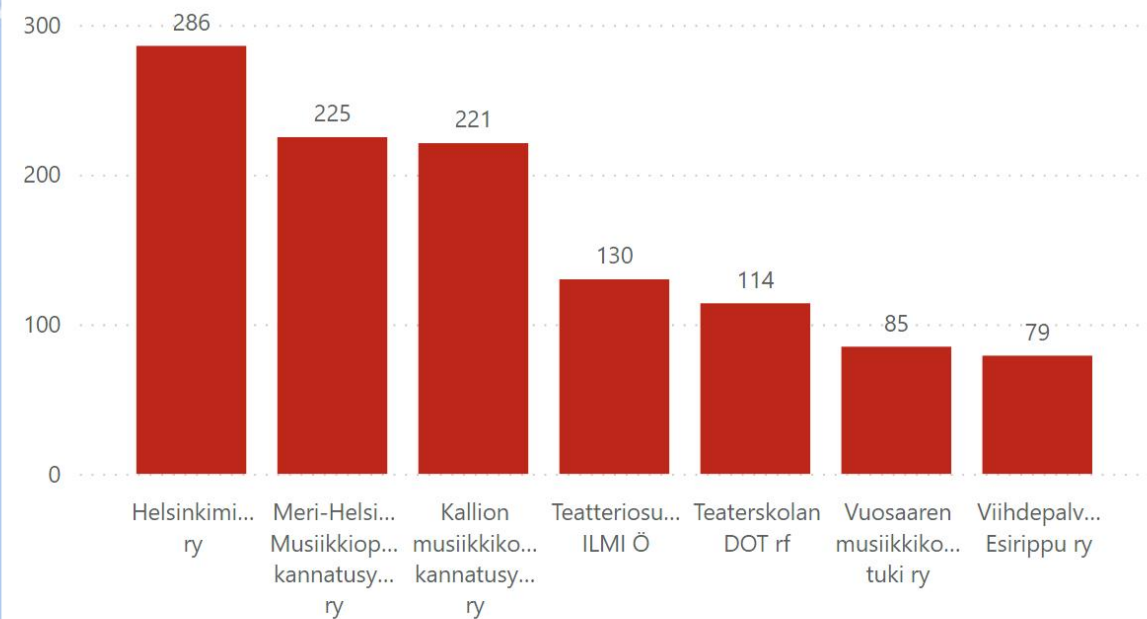
Kerhon taidelaji ● käsityö ● kuvataide ● musiikki ● teatteritaide

Osanottajia taidelajeittain

Osanottajia tuottajittain

Pohdittavaa

- Mitä teidän koululle kuuluu?
- Miten te haluaisitte kehittää toimintanne, mitä mahdollisuuksia ja haasteita on?
- Miten voisimme yhteisesti kehittää TPO-kenttää Helsingissä?
- Miten voisitte vielä paremmin edistää saavutettavuutta ja osallisuutta TPO-toiminnassanne?

Kiitos!

nina.gran@hel.fi

Helsinki